

Balkon3 Peek over the neighbour's fence :) [\(http://balkon3.com/en/\)](http://balkon3.com/en/)

[Novice \(/novice\)](/novice) [D&K \(/drustvo-i-kultura\)](/drustvo-i-kultura) [Lupiga TV \(/lupiga-tv\)](/lupiga-tv) [Hiperlink \(/hiperlink\)](/hiperlink) [Kolumne \(/kolumne\)](/kolumne)

[Reportaže \(/reportaze\)](/reportaze) [Intervju \(/intervju\)](/intervju) [Čitali smo \(/knjige\)](/knjige) [Gledali smo \(/filmovi\)](/filmovi)

Tweetaj

ZDENKO ĐUKA
25. SRPAC 2022.

RAT I ENERGIJA: Američke i britanske energetske tvrtke opako zaraduju

Ne samo da su ruskom agresijom na Ukrajinu i stalnom eskalacijom sukoba sve realnije mogućnosti za svjetski rat, za izravni sukob NATO-zemalja i Rusije, nego pred zimu u Europi raste zabrinutost **kako ju energetski preživjeti**. Europska skladišta plina još uvijek su, uglavnom kao i pred svaku zimu, puna, ali ti se skladišni bazeni u hladnoćama prazne, njihovi kapaciteti nisu dostatni kako bi se bez problema prezimila cijela zima.

PRILIKA ZA MASOVNO (SAMO)UNIŠTENJE: Racionalnost već odavno nije odlika ovog rata (<https://lupiga.com/vijesti/prilika-za-masovno-samounistenje-racionalnost-vec-odavno-nije-odlika-ovog-rata>)

DRUGO MIŠLJENJE ZDENKA DUKE: Loše je biti i američka „korisna budala“ (<https://lupiga.com/kolumne/drugo-misljenje-zdenka-duke-lose-je-biti-i-americka-korisna-budala>)

Hrvatska je sagradila LNG terminal na Krku pa tako više **ne ovisi toliko o ruskom plinu kaoranije**. Kako je Hrvatska u tranziciji deindustrijalizirana, ona i energetske malo troši. Ali, cijene plina su višestruko porasle, a Europa bez uvoza ruskog plina neće moći barem još koju godinu. Po mišljenjima energetskih stručnjaka i Međunarodne agencije za energiju (IEA) **teža situacija mogla bi biti sljedeće zime nego ove**.

„Europu do zime iduće godine očekuje velik manjak zaliha plina. Ako uvoz ruskog plina plinovodima bude posve obustavljen, a Kina nastavi uvoziti ukapljeni plin u uobičajenim količinama, mogla bi nedostajati gotovo polovica plina potrebnog da se napune skladišta do razine od 95 posto. Punjenje skladišta plina u EU-u ove godine bilo je lakše zbog važnih čimbenika koji se iduće godine možda neće ponoviti. Među njima je bio dotok ruskog plina plinovodima, koji je tijekom godine drastično smanjen, ali je u prvoj polovici godine bio uglavnom u normalnim okvirima“, izvijestio je IEA.

Rusi nisu prekinuli opskrbu Europe plinom, ali ovisno o ratnom intenzitetu uvijek se to može dogoditi. Posebno je teško energetske stanje u **Njemačkoj**, a ako Njemačka klizne u recesiju, sigurno će gurnuti u recesiju i europsku ekonomiju.

Cijene plina drastično su porasle još mjesecima prije ruskog napada na Ukrajinu, 24. veljače, pa nisu baš izravna posljedica ratne nesigurnosti. Stav Europske komisije je bio da se izbjegava sklapanje dugoročnih ugovora o uvozu plina iz Rusije, a onda preostaje da se on nabavlja na tzv. spot-tržištu. Europski zeleni plan nalaže zelenu energetske tranziciju - to je bio jedan od razloga, a drugi razlog da se zemlje EU-a rješavaju ovisnosti o ruskom plinu i da se, posljedično, više otvore američkom plinu, bez obzira što je puno skuplji. Tako je još 2021. godine izostanak tih dugoročnih ugovora doveo do špekulacija s cijenom plina. Energetske kriza je i **glavni razlog visoke inflacije u Europi**.

„Prema svemu onome što govore voditelji sustava naših plinskih tvrtki, Hrvatska je osigurana što se tiče normalne opskrbe prirodnim plinom za ovu zimu. Zalihe u skladištima su dopunjene do normalnih, punih kapaciteta i nema razloga za zabrinutost što se tiče opskrbe. Što se tiče cijena, to je druga stvar. One će biti onakve kakve će biti na tržištu“, kaže nam energetske stručnjak **Igor Dekanić**.

"Plina neće nestati", uvjeren je Igor Dekanić (FOTO: HINA/TOMISLAV PAVLEK)

On zasad ne vidi i da bi sljedeća zima trebala biti posebno problematična. **Neće nestati plina**, uvjeren je. Druga je priča za neke EU zemlje koje su veliki industrijski potrošači, poput Njemačke, a koje trebaju jako puno energije. U Hrvatskoj je potrošnja energije smanjena za najmanje 20 posto, ali vjerojatno i za trećinu, zbog nestanka većeg dijela industrije pa Hrvatska danas energetska nije u lošoj situaciji, analizira Dekanić.

„Ekonomski gledano, od EU zemalja glavni hrvatski partneri su Njemačka i Italija. U tom smislu se prognozira da bi, ako te zemlje uđu u recesiju, onda i Hrvatska morala u recesiju. A opet, možda će onda i manje turista dolaziti iz tih zemalja, možda će se smanjiti uvoz. Neće valjda ni rat trajati pet godina. Istina, ne vidi se kraj, ali mnogi i ne žele kraj. Čim bi pregovori o miru ozbiljno počeli, cijene na energetskim tržištima bi se počele smirivati“, uvjeren je ovaj energetski stručnjak

Lupigin sugovornik kaže da nitko u Europi, pa ni ovdje, nije gradio skladišta za plin koja bi skladištila plin za godinu dana, ako nitko ne proizvodi, ako nitko ne kupuje, ako svijet stane ... Takav pristup nitko nije imao. Europske zemlje su gradile skladišta da bi osigurale ravnomjernu proizvodnju i dobavu u zimskim mjesecima. Kapacitet našeg skladišta Okoli je, po prilici, na razini jedne četvrtine hrvatske godišnje potrošnje. To je otprilike bila razlika između potreba zimi i potreba ljeti. **Prije četrdesetak godina Hrvatska je gotovo u potpunosti pokrivala svoje potrebe zemnog plina, a**

išlo se za tim da se ravnomjerno proizvodi plin kroz cijelu godinu. Pa su se viškovi plina u ljetnoj proizvodnji skladištili, a zimi se crpili vani. Okoli ima kapacitet 450-500 milijuna tona, a naša je ukupna potrošnja oko 2,9 milijardi tona (za usporedbu, njemačka potrošnja plina je 90 milijardi). Nigdje u Europi nije bila svrha da skladišta osiguraju plin - ako sve stane.

Dekanić očekuje da će visoke cijene energije sigurno ubrzati energetske tranzicije i udio investicije i ulaganja u obnovljive izvore energije.

Energetski stručnjak i bivši direktor INA-e, **Davor Štern**, smatra da se remont i modernizacija riječke rafinerije obavlja u potpuno krivo, najopasnije vrijeme. Remont bi trebao trajati do travnja, Štern ne vjeruje da će i tada završiti, a ovih nekoliko mjeseci je najopasnije vrijeme.

„U ovo vrijeme zatvoriti rafineriju je zločin. Osim toga, dio rafinerije je mogao raditi i za vrijeme remonta. Taj pogon se gradi već nekoliko godina. Ima još puno posla, ali samo prespajanje pogona, nekoliko cijevi i energetskih postrojenja ne može trajati više od mjesec dana. A i pitanje što su radili dva puta po šest mjeseci kad su imali tzv. remont. To je interes MOL-a, kako bi njegove dvije rafinerije radile punim kapacitetom u ovom razdoblju kad su izuzetno visoke marže. To se vidi iz aviona i netko bi trebao to pitanje postaviti jer se radi o hrvatskoj nacionalnoj sigurnosti. Naravno, da je ugrožena sigurnost opskrbe naftnim derivatima“, kaže Štern za Lupigu.

"Zločin je zatvoriti rafineriju u ovom trenutku", kaže Davor Štern za Lupigu (FOTO: HINA/Edvard Šušak)

Dodaje kako je ,osim toga, **rafinerija Rijeka** snabdijevala i termoelektranu Rijeka s mazutom i s toplinskom energijom.

„Znači s parom za proizvodni proces proizvodnje struje. HEP je napravio sve da, ako bude trebalo, pokrene tu termoelektranu na mazut. Zanima me odakle će dobiti mazut (istina, njega se može nabaviti na tržištu), ali i odakle će dobiti paru za pokretanje i održavanje procesa. Što se tiče plina, svjetlo na kraju tunela je dogovor Izraela i Libanona o izgradnji velikog plinovoda iz zajedničkog polja na sjeveru Izraela, odnosno na jugu Libanona“, govori nam Štern.

On ističe da te dvije zemlje koje su faktički u ratu nisu priznale jedna drugu, ali **surađuju na energetsom planu**.

„Ovo s Izraelom i Libanonom i nama bi trebalo biti interesantno kako bi taj plin dolazi preko Albanije u Hrvatsku s te južne strane. Taj južni pravac nam je svakako potreban, makar taj plinovod još nije izgrađen, ali se može brzo sagraditi. Mogli smo se priključiti i na alžirski plin, Alžirci su imali slobodne kapacitete, mogli smo preko Italije dogovoriti trampu tog plina“, objašnjava nekadašnji direktor INA-e.

Pitamo ga i **što će biti ako Njemačka sklizne u recesiju?** Zabrinuti njemački kancelar Olaf Scholz bio je u posjetu Kini što mnogi na Zapadu u ovoj situaciji ne gledaju blagonaklono.

„Scholz mora brinuti za svoju državu, a oni koji ga kritiziraju, oni ga kritiziraju u svom interesu“, odgovara Štern i napominje da je savezništvo itekako potrebno, ali vidi se da ono svako malo negdje pukne. Vidi to ovako: Europa je razjedinjena - Mađari rade svoje, Poljaci svoje, Poljaci napadaju Njemačku, Njemačka i Francuska nemaju istu agendu, a mi se petljamo u sve iako smo najmanje važni.

„Najvažnije je da rat prestane, da ljudi prestanu ginuti a onda kreće politika, diplomacija i sukob se može riješiti diplomatskim putem“, zaključuje Davor Štern.

Ruske energetske tvrtke ništa ne gube - na fotografiji rafinerija u Moskvi snimljena ovih dana (FOTO: HINA/EPA/Maxim Shipenkov)

Zbog iznimno visokih cijena profiti velikih energetske kompanija strahovito rastu. Tako i **ruske energetske tvrtke ništa ne gube**, nego im ekstraprofit raste jer unatoč manjoj prodaji Zapadu, visoke cijene sve to obilato kompenziraju. Primjerice, saudijski proizvođač nafte Saudi Aramco u državnom vlasništvu zaključio je razdoblje od srpnja do rujna s 39 posto većom dobiti, od 42,4 milijarde dolara, a prihod je skočio 51,4 posto, na 163,7 milijardi dolara.

Američke energetske tvrtke u ovoj situaciji ostvaruju ekstra profit. Exxon je sa 19,7 milijardi dolara ostvario najveću tromjesečnu dobit u svojoj povijesti, dok je Chevron izvijestio o tromjesečnoj dobiti od 11,2 milijardi, drugoj najvećoj otkad postoji. Kompanija Valero iskazuje dobit od 2,82 milijarde dolara, 500 postu veću nego godinu ranije, a PBF Energy 1,06 milijardi dolara, čak 1.700 posto veću nego lani. Ne profitiraju od visokih cijena samo Amerikanci. Tromjesečni profit britanskog Shella je 9,45 milijardi dolara, a British Petroleuma 8,45 milijardi dolara.

Europljanima, ali i neeuropljanima, SAD pokušava utjerati strah u kosti u revnosti primjene višekratnih sankcija Rusiji, a istodobno svjesno krše vlastiti proglašeni embargo na rusku naftu. Druga najveća naftna i plinska kompanija Rusija - Lukoil izvozi naftu u svoju ogromnu rafineriju na Siciliji, a ona **izvozi naftne derivate u SAD**. Kao što se odmah, čim su krenule sankcije, moglo prognozirati očito je maha uzeo šverc i prekrcavanje ruske nafte na otvorenom moru na druge tankere, pa s tim prekrcajem ruska nafta postaje „arapska“ ili nekog drugog nacionalnog porijekla. Tako da pravih nestašica valjda ipak neće ni biti, ali će nas ova kriza koštati skupo, najskuplje.

Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti kojeg provodi Agencija za elektroničke medije

SRODNE NOVICE

- **SPORNA AMERIČKA GEOPOLITIČKA TEZA: Rat autokracije i demokracije** (</vijesti/sporna-americka-geopoliticka-teza-rat-autokracije-i-demokracije>).
- **OSAKAČENI GRAD: Put za Herson** (</reportaze/osakaceni-grad-put-za-herson>).
- **IDIOTIZAM SUZBIJATI GENERALNO: Dok se raspravlja tko je čiji idiot, neupitno srljamo u dužničko ropstvo** (</vijesti/idiotizam-suzbijati-generalno-dok-se-raspravlja-tko-je-ciji-idiot-neupitno-srljamo-u-duznicko-ropstvo>).
- **POSAO STOLJEĆA: Tko će i kako obnavljati porušenu Ukrajinu?** (</vijesti/posao-stoljeca-tko-ce-i-kako-obnavljati-porusenu-ukrajinu>).
- **AMERIČKI KERBERI: Skuplji plin za Europu je „mala cijena nezavisnosti“, a veliki profit za kompanije iz SAD-a** (</vijesti/americki-kerberi-skuplji-plin-za-europu-je-mala-cijena-nezavisnosti-a-veliki-profit-za-kompanije-iz-sad-a>).
- **PRILIKA ZA MASOVNO (SAMO)UNIŠTENJE: Racionalnost već odavno nije odlika ovog rata** (</vijesti/prilika-za-masovno-samounistenje-racionalnost-vec-odavno-nije-odlika-ovog-rata>).
- **APEL VLADI: „Ruski proturatni pokret vrijedan je divljenja, dezerterima morate osigurati zaštitu“** (</vijesti/apel-vladi-ruski-proturatni-pokret-vrijedan-je-divljenja-dezerterima-morate-osigurati-zastitu>).
- **BILJEŽNICA ROBIJA K.: Kratka povijest baluna** (</hiperlink/biljeznica-robija-k-kratka-povijest-baluna>).
- **ANATOL LIEVEN: Ukrajinski rat se može razumeti samo kao krvavi postimperijalni sukob** (</vijesti/anatol-lieven-ukrajinski-rat-se-moze-razumeti-samo-kao-krvavi-postimperijalni-sukob>).
- **SLAVOJ ŽIŽEK: Pacifizam je pogrešan odgovor na rat u Ukrajini** (</hiperlink/slavoj-zizek-pacifizam-je-pogresan-odgovor-na-rat-u-ukrajini>).

KOMENTARI

broj komentara: 3

Ime / nadimak *(obavezno)

Komentar *(obavezno)

tvoj komentar

E-mail (opcija)

primjer@domena.com

Pošalji komentar >

Bauštelac prije 1 mjesec

Ratno profiterstvo i totalna trulež svake ljudskosti.

A još gora stvar je sporazum o izvozu ukrajinskog žita. Većina tog žita nije otišla gladnoj sirotinji, nego na burze bogatih zemalja gdje je prodana najboljim ponuđačima.

Drugi dio sporazuma se ne poštuje, jer Amerikanci i njihova potrkala i dalje sprječavaju izvoz ruskog žita u veći dio svijeta iako formalne sankcije za hranu ne postoje.

I tko onda koristi hranu kao oružje?

Arkaj prije 1 mjesec

Mene osobno fascinira koliko ljudi ima mozak papige, ponavljaju propagandne narative zapadnih masovnih medija a da ni jednom nisu uključili mozak. Recimo uz obaveznu mantru o "ničim izazvanoj ruskoj agresiji na Ukrajinu" govori se o "pogrešnoj politici oslanjanja na jeftini ruski plin". Da nije tragično bilo bi smiješno do suza. Pa upravo zbog dobre cijene i kvalitetne dostave plinovodima ruski plin je osvojio evropska tržišta. Rusi nisu nikog tukli po ušima da kupuje njihovu robu, kupci su naprosto sami birali ono što im je bila najbolja ponuda. Kako to može bit pogrešno?

Pa kupovati jeftinije i kvalitetnije od rusa umjesto skuplje američke LNG "plinske molekule slobode" može bit pogrešno samo ako se gleda iz američkog kuta. Jasno ako si vazal koji mora vezat konja di aga kaže onda ne možeš kupovat što želiš. A da se ne bi kojim slučajem predomislio onda ti aga za svaki slučaj minira plinovod. I to za tvoje dobro....

Ukrajina Evropi ne znači ništa niti bi evropski političari, da su suvereni a ne vazali, prstom makli. Jer što je to ijednoj evropskoj državi bitno hoće li u Kijevu sjedit ruski ili još jedan američki vazal?!?

Cinix prije 1 mjesec

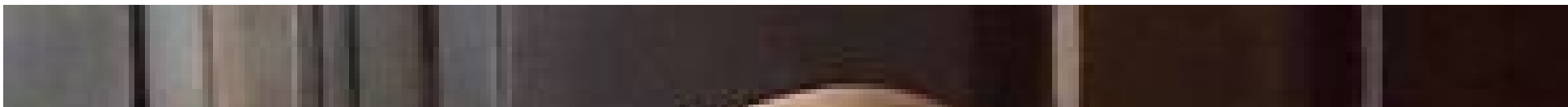
Bolje je imati energetske probleme, nego trošiti krvavi ruski plin i još krvaviju naftu, zar ne? Kao zamjenu ćemo koristiti saudijsku naftu natopljenu krvlju Hutija i katarski plin s kapljicama krvi radnika poginulih na izgradnji stadiona. Kako to nije krv bijelaca iz Europe, ta je energija za nas djevičanski čista.

Na početku ovog rata sam bio zgrožen ruskom agresijom i želio sam što raniji Putinov poraz. Kako vrijeme odmiče, sve više navijam za Putina jer sam još zgroženiji količinom licemjerja moje strane. Ako moja strana ne može predstavljati sile dobra, onda joj ne želim ni pobjedu.

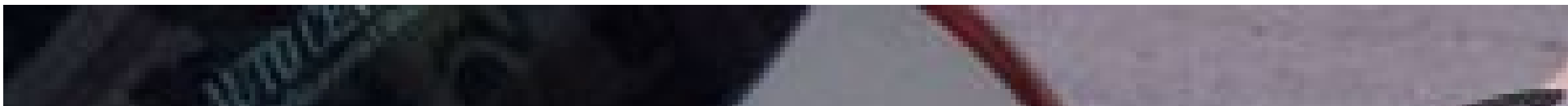
NAJNOVIJE

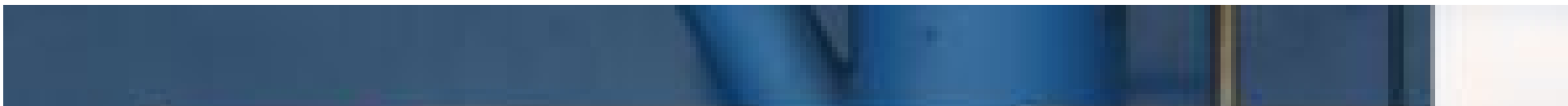
MUKE PO EURU: Privikavanje na euro u nekoliko primjera >

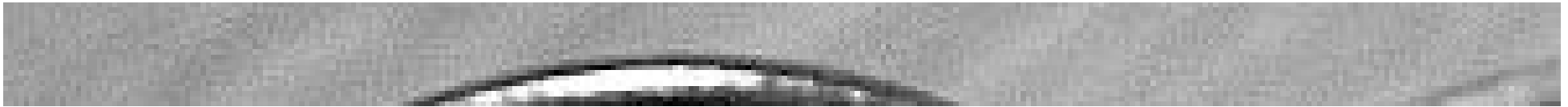
HTEO JE PAŽNJU I DOBIO JU JE: Gretin tvit za kraj godine >

ZRNO PO ZRNO POGAČA: Zaokruživanje cijena parkinga na štetu građana >

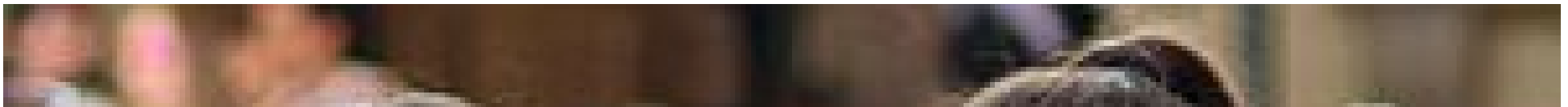
IZJAVA TJEDNA: „Prvi put nakon 100 godina nema granice između Hrvatske i Slovenije“ >

BORIS DEŽULOVIĆ: Uspon i pad hrvatske kune >

SVAKODNEVICA DJECE S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU: „Oni ne žele biti posebni, oni žele biti isti kao svi ostali“ >

INTERVJU – MARKO KOVAČIĆ: „Podcjenjujemo mladenačku energiju etiketirajući ih nezainteresiranima“ >

SPORNA AMERIČKA GEOPOLITIČKA TEZA: Rat autokracije i demokracije >

USPOREDITE: Kako se obnavlja Banija i kako se obnavljalo Skopje >

REFORME PRED VRATIMA: Gušenje sustava >

KOLUMNA

ZDENKO DUKA

DRUGO MIŠLJENJE ZDENKA DUKE: Je li nas opametila 2022.?

(/kolumne/drugo-misljenje-zdenka-duke-je-li-nas-opametila-2022).

KOLUMNA

MARKO POGAČAR

MUZIČKA MAPA MARKA POGAČARA: Sarajevo

(muzicka-mapa-marka-pogacara-sarajevo).

HIPERLINK (/HIPERLINK)

HTEO JE PAŽNJU I DOBIO JU JE: Gretin tvit za kraj godine

(/hiperlink/hteo-je-paznju-i-dobio-ju-je-gretin-tvit-za-kraj-godine).

BORIS DEŽULović: Uspon i pad hrvatske kune

(/hiperlink/boris-dezulovic-uspon-i-pad-hrvatske-kune).

BILJEŽNICA ROBIJA K.: Žena u balunu

(/hiperlink/biljeznica-robija-k-zena-u-balunu).

MOJ PRIJATELJ DAVOR JANJIĆ: Ono puno duše i talenta. Previše za ovakav svijet.

(/hiperlink/moj-prijatelj-davor-janjic-ono-puno-duse-i-talenta-previse-za-ovakav-svijet).

ALMIN KAPLAN: I ja sam igrao lopte

([/hiperlink/almin-kaplan-i-ja-sam-igrao-lopte](#)).

BILJEŽNICA ROBIJA K.: Korona sjećanja

([/hiperlink/biljeznica-robija-k-korona-sjecanja](#)).

SLAVOJ ŽIŽEK: Žena, život, sloboda – i levica

([/hiperlink/slavoj-zizek-zena-zivot-sloboda-i-levica](#)).

BORIS DEŽULović: Molitva djevice Marije

([/hiperlink/boris-dezulovic-molitva-djevice-marije](#)).

ⓇECEPTI (/RECEPTI)

- [Domaći sok od bazge \(/recepti/domaci-sok-od-bazge\)](#).
- [Burek \(bosanski\) za 1 odraslu osobu \(/recepti/burek-bosanski-za-1-odraslu-osobu\)](#).
- [Drugačija svinjska jetrica \(/recepti/drugacija-svinjska-jetrica\)](#).

ⓔ-CIKLOPEDIJA (/ENCIKLOPEDIJA)

- [Povijesni put Hitlerove 'klonje' \(/enciklopedija/povijesni-put-hitlerove-klonje\)](#).
- [Yugo - urbana legenda \(/enciklopedija/yugo-urbana-legenda\)](#).
- [Freedom Theatre \(Teatar slobode\) \(/enciklopedija/freedom-theatre-teatar-slobode\)](#).

(<https://lupiga.com/vijesti/natjecaj-za-regionalne-novinarske-nagrade-srdjan-aleksic>).

(<https://lupiga.com/reflektor>).

(<https://lupiga.com/vijesti/lupiga-predstavlja-price-iz-zagrebnog-zivota>).

Tweets from @LupigaCom

Lupiga.Com

@LupigaCom · 20h

MUKE PO EURU: Privikavanje na euro
u nekoliko primjera

lupiga.com/vijesti/muke-p...

Lupiga.com

55.284 oznake "sviđa mi se"

Sviđa mi se stranica

Podijeli

[Webmaster - Kontakt \(mailto:webmaster@lupiga.com\)](mailto:webmaster@lupiga.com)

[to:marketing@lupiga.com](mailto:marketing@lupiga.com). [Politika privatnosti \(/politika-privatnosti\)](/politika-privatnosti)

© LUPIGA 2023 | www.lupiga.com (L).

(L).